

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ

1. Ασφάλεια & Πρόληψη

«Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη
απλώνω»

Βασιλική Ντζέμου
Χριστίνα Δεμερτζή

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων:

Στοχοθεσία των εργαστηρίων, δράσεις και υλικό εφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ	2 ^ο Νηπιαγωγείο Νέων Παλατιών	ΤΜΗΜΑ 1	ΣΧΟΛ.ΕΤΟΣ:2023-24 25/09/23-18/10/23
Θεματική	1. Ζω καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Ασφάλεια και Πρόληψη
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ	Νηπιαγωγείο		
Τίτλος	«Δεν μαλώνω, δεν μαλώνω, αγκαλιά μεγάλη απλώνω»		
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες 4C's: Κριτική σκέψη, δημιουργικότητα, συνεργασία, επικοινωνία R4/wC: Πρόγραμμα φιλοσοφίας με και για τα παιδιά. Πρωτόθση κοινότητας διερεύνησης και φροντίδας. Μάθηση μέσω διερεύνησης προβλημάτων. Δεξιότητες του νου Δεξιότητες ζωής Ψηφιακές δεξιότητες		
Υποθεματική:	Ασφάλεια και Πρόληψη		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Αυτομέριμνα, Ασφάλεια και Πρόληψη		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες
Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται ικανός/ή: • Να κατανοήσει τη χρήση των χεριών σαν μέσο επικοινωνίας. • Να αντιληφθεί τον αντίκτυπο των πράξεων τους στα συναισθήματα των άλλων. • Να αναγνωρίσει το σώμα, το πρόσωπο και τη φωνή ως μέσο θεατρικής έκφρασης και επικοινωνίας. • Να ακολουθεί οδηγίες για την ολοκλήρωση μιας δράσης. • Να συνεργαστεί και να εργαστεί σαν ομάδα. • Να κατανοήσει ένα κείμενο και να συζητά πάνω σε αυτό. • Να καλλιεργήσουν τη λεπτή κινητικότητά τους.	«Τα χέρια δεν χτυπάνε τα χέρια αγαπάνε» 1	• Οι πρώτες εβδομάδες στο σχολείο είναι ο χρόνος της γνωριμίας, της ενδυνάμωσης της ομάδας και η δημιουργία των κανόνων συμπεριφοράς στην τάξη μέσα από ελεύθερες και προγραμματισμένες δράσεις. Αποφασίσαμε λοιπόν να αξιοποιήσουμε, για το σκοπό αυτό, τις ευκαιρίες που δίνονται καθημερινά και είναι πολλές. • Διαβάσαμε το βιβλίο «τα χέρια δεν χτυπάνε, τα χέρια αγαπάνε», συζητήσαμε τις απόψεις και τις εμπειρίες μας. Τα παιδιά είχαν επίσης την ευκαιρία να σχεδιάσουν, να κόψουν και να χρωματίσουν τα χάρτινα χεράκια τους. • Παίξαμε θεατρικό παιχνίδι με αυτά σε ζευγάρια και έπειτα ακούσαμε και τραγουδήσαμε το τραγούδι «Χέρια σαν και αυτά» των Locomondo. https://youtu.be/iWUFmZxmD30?si=clMFsbwloF6tfYzl • Τέλος, τα κολλήσαμε σε μια ομαδική εργασία και γράψαμε τις ιδέες μας σχετικά με το πώς χρησιμοποιούμε σωστά τα χέρια μας (π.χ. να χαϊδεύουμε, να βοηθάμε, να χειροκροτάμε).

Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται ικανός/ή:

- Να αναγνωρίζει θετικά και αρνητικά συναισθήματα.
- Να μεταφέρει προσωπικές εμπειρίες.
- Να διακρίνει καταστάσεις που δημιουργούν αρνητικά συναισθήματα.
- Να αναπτύξει την κριτική του σκέψη προτείνοντας λύσεις.
- Να αντιληφθεί τη σημασία της θετικής αλληλεπίδρασης και να υιοθετεί ορθές μορφές επικοινωνίας.
- Να συνεργάζεται, να δουλεύει ομαδικά, να ανταλλάσσει ιδέες και απόψεις, να επικοινωνεί.
- Να αναπτύξει την ενσυναίσθησή του.
- Να έρθει σε επαφή με το φαινόμενο της ενδοσχολικής βίας και τις διάφορες μορφές που αυτή εκδηλώνεται.
- Να γνωρίσει ασφαλείς τρόπους και να αποκτήσει την ετοιμότητα και το θάρρος να υπερασπίζεται τον εαυτό του.

«Τα λόγια δεν είναι για να πικραίνουν, είναι μόνο την καρδούλα να γλυκαίνουν».

2

- Διαβάσαμε το ηλεκτρονικό βιβλίο « **Τα λόγια δεν είναι για να πληγώνουμε**» και τα παιδιά είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν πολλά από τις προσωπικές τους εμπειρίες. Μίλησαν για το εάν έχει γίνει στο σχολείο μας ή κάπου αλλού κάτι ανάλογο, τι ένωσαν, πως αντέδρασαν κλπ. Διέκριναν καταστάσεις προβληματικών συμπεριφορών και πρότειναν λύσεις .
- Δουλέψαμε ομαδικά και φτιάξαμε δύο ανθρωπάκια όπου γράψαμε πάνω στο ένα λόγια που στηρίζουν και στο άλλο λόγια που πληγώνουν. Συζητήσαμε για τα συναισθήματα τους και ζωγραφίσαμε στο πρόσωπο τους το αντίστοιχο συναίσθημα. Αναρτήσαμε την εργασία μας για καθημερινή υπενθύμιση.

Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται
ικανός/η:

- Να αναπτύξει δεξιότητες συνεργασίας.
- Να καλλιεργήσει βασικές συμβάσεις του γραπτού λόγου, εμπλεκόμενο σε δράσεις γραφής και αντιγραφής.
- Να ενισχύσει τις θετικές μορφές επικοινωνίας με παιγνιώδη τρόπο.
- Να αντιληφθεί τη σημασία του γραπτού λόγου στη δημιουργία μηνύματος.

**«Τα καλά λόγια
στην τάξη κρατώ
πολύτιμο
θησαυρό.»**

3

- Φτιάξαμε με χαρτί ένα μεγάλο βάζο που το ονομάσαμε «βάζο της αγάπης» της τάξης μας. Πάνω σε αυτό κολλήσαμε τα καρτελάκια με τα ευγενικά λόγια που έγραψαν ή υπαγόρευαν τα παιδιά. Τα φυλάξαμε λοιπόν σαν πολύτιμο θησαυρό της τάξης μας για να μπορούμε να ανατρέχουμε σε αυτά όταν χρειάζεται.
- Όσο για τα λόγια που πληγώνουν, βρήκαμε έναν πολύ διασκεδαστικό τρόπο να τα διαχειριστούμε. Τα γράψαμε σε μπαλόνια τα οποία έπειτα τα έσκασαν τα παιδιά εξαφανίζοντάς τα από την τάξη μας.

Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται
ικανός/ή:

- Να εκφραστεί δημιουργικά, να λειτουργήσει ομαδικά και να επικοινωνήσει τις ιδέες του/της.
- Να μοιραστεί τις δεξιότητές του/της με τον διπλανό του/της.
- Να προσφέρει βοήθεια όπου προκύπτει σχετική ανάγκη.
- Να σεβαστεί το χώρο και το χρόνο του/της συμμαθητή/ριας του/της.
- Να κατανοήσει τη δυναμική της ομάδας στην επίτευξη ενός στόχου.
- Να αποκτήσει θετική αυτοεικόνα και να βελτιώσει την αυτοαντιληψή του και τη σχέση του με τους συμμαθητές του.
- Να καλλιεργήσει την κριτική του σκέψη .
- Να ακολουθεί κανόνες και οδηγίες που αφορούν στις κινητικές δεξιότητες.
- Να ζητάει βοήθεια για να ολοκληρώσει το στόχο του.

«Όλοι μαζί πιο δυνατοί»

4

- Διαβάσαμε το βιβλίο: «Η Σκάλα της Αγάπης», Συγγραφέας: Τσορώνη-Γεωργιάδη Γιολάντα, Εκδόσεις: Σαββάλας

Αν το αστέρι, που έχασε την ισορροπία του και έπεσε μέσα στη ζούγκλα, δεν επέστρεφε γρήγορα στον ουρανό, θα έχανε τη λάμψη του μια για πάντα. Έτσι τα ζώα προσπάθησαν, με χίλιους τρόπους, να το γυρίσουν πίσω. Τι κι αν είχε δύναμη το λιοντάρι, ύψος η καμηλοπάρδαλη, και ευκινησία η μαιμού; Ένα τόσο δα μυρμηγκάκι κατάφερε να το βοηθήσει, αποδεικνύοντας στους, από τη φύση του, ικανούς και δυνατούς, πως η συνεργασία κάνει τα αδύνατα, δυνατά! Στην παρεούλα τα παιδιά συζήτησαν για το μήνυμα του βιβλίου και συμφώνησαν ότι πράγματι <όλοι μαζί, είμαστε πιο δυνατοί>.

Παίξαμε ομαδικά κινητικά παιχνίδια με την ολομέλεια και χωρισμένοι σε μικρότερες ομάδες ώστε να διασκεδάσουμε και να συνειδητοποιήσουμε τη σπουδαιότητα της παρουσίας των φίλων μου.

Τα κινητικά μας παιχνίδια ήταν <η αράχνη>, <οι ουρές>, παιχνίδια με τη μπάλα κ.α.

Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται
ικανός/ή:

- Να έρθει σε επαφή με την τέχνη των εικαστικών και να την αντιληφθεί σαν μια παγκόσμια οπτική γλώσσα.
- Να ανακαλύπτει τα κρυφά ή φανερά μηνύματα ενός κειμένου ή μιας εικόνας.
- Να δημιουργεί πρωτότυπα έργα ως απόκριση σε ένα ερέθισμα.
- Να καλλιεργήσει και να εκφράσει την δημιουργικότητα και τη φαντασία του.
- Να αντιληφθεί τον εαυτό του ως μέλος της ομάδας που συνεργάζεται.
- Να κατανοήσει την δυναμική της ομάδας για την επίτευξη ενός στόχου.
- Να καλλιεργήσει την αυτοεικόνα του και την αυτοαντίληψη του.

<<Εμείς μέσα από
την τέχνη >>

5

- Αναζητήσαμε και εκτυπώσαμε με τα παιδιά έργα του καλλιτέχνη **Κιθ Χάρινγκ**, ο οποίος είναι γνωστός για τα ανθρωπάκια – σύμβολα. Τα έργα του βασίζονται στις έννοιες της φιλίας, της συνεργασίας, της αλληλεγγύης. Τα παιδιά παρατήρησαν τις εικόνες, έκαναν υποθέσεις, βρήκαν αλληλεπιδράσεις ανάμεσα στα ανθρωπάκια, και συζητήσαν για τα μηνύματα των έργων του καλλιτέχνη. Επιλέξαμε το έργο για τη φιλία και τα παιδιά πάνω σε αυτό ζωγράρισαν τον εαυτό τους και τον φίλο τους. Στη συνέχεια, από διάφορα έργα, ξεχωρίσαμε τα ανθρωπάκια κόβοντάς τα. Δουλέψαμε σε μικρές ομάδες και δημιουργήσαμε τα δικά μας έργα φτιάχνοντας καινούριες αλληλεπιδράσεις μεταξύ τους.
- Συμπληρώσαμε με ζωγραφική, όπου τα ανθρωπάκια – σύμβολα χορεύουν, παίζουν ποδόσφαιρο, μαγειρεύουν, γυμνάζονται κλπ. Στο τέλος η κάθε ομάδα παρουσίασε στην ολομέλεια το έργο της και δέχτηκε το χειροκρότημα των φίλων της.

Ο/Η μαθητής/τρια καθίσταται
ικανός/η:

- Να μπορεί να ορίσει τι είναι φιλία
- Να περιγράφει ορισμένα συναισθήματα και να τα αναγνωρίζει.
- Να καλλιεργήσει δεξιότητες προφορικού λόγου.
- Να αντιληφθεί και να χρησιμοποιήσει το πρόσωπό του και το σώμα του σαν μέσο θεατρικής έκφρασης .
- Να κινείται με αυτοπεποίθηση και επιδεξιότητα στο χώρο.
- Να καλλιεργήσει την ενσυναίσθησή του.

6

<<Εγώ κι εσύ μαζί>>

- Στην παρεούλα διαβάσαμε το βιβλίο της Γιολάντας Τσορώνη-Γεωργιάδη, <<Το τικ και το τακ>> εκδ.Σαββάλας.
- Η ιστορία αναφέρεται σε δύο γαϊδουράκια τον Μένιο και τον Μέντιο: << Ο Μένιος και ο Μέντιος, τα γαϊδουράκια, μάλωσαν και χώρισαν. Πολύ στεναχωρήθηκε ο Μένιος με τον τσακωμό. Πονούσε η καρδιά του. Δεν έκανε πια τικ τακ, μόνο τικ χτυπούσε. Έτρεξε στον καρδιολόγο, έκανε κούρα ομορφιάς, καθάρισε τον σταύλο του, πήγε για ψώνια, επισκέφτηκε τους φίλους του της άλλης γειτονιάς. Όμως το τακ συνέχισε να μην χτυπά. Ώσπου συνάντησε τη γιαγιά του. Μα τι τον συμβούλεψε να κάνει κι άρχισε δειλά το τακ και πάλι να χτυπά;
- Τα παιδιά, κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης συμμετείχαν κάνοντας διάφορα σχόλια και συμβουλεύοντας τους δύο φίλους.
- Έπειτα αποφάσισαν να δραματοποιήσουν την ιστορία των δύο φίλων. Χωρίστηκαν σε ομάδες, διάλεξαν ρόλους και εναλλάξ τους παρουσίασαν.

Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται ικανός/ή:

- Να αναπτύξει την κριτική του σκέψη, να μπορεί να σκέφτεται συμπερασματικά και να εκφράζει τις σκέψεις του.
- Να καλλιεργήσει δεξιότητες προφορικού και γραπτού λόγου.
- Να συνειδητοποιήσει ότι απέκτησε νέες γνώσεις που θα επηρεάζουν την επιλογή της συμπεριφοράς του.

7

<<Μικρά χεράκια συμφωνούν τους κανόνες να τηρούν>>

- Μετά από όλες αυτές τις δράσεις ήρθε η ώρα να φτιάξουμε το συμβόλαιο της τάξης μας με τους δικούς μας κανόνες συμπεριφοράς που θέλουμε να έχουμε στην ομάδα μας ώστε να συνεργαζόμαστε σωστά και να νιώθουμε όμορφα στο σχολείο. Τους σκεφτήκαμε, τους διατυπώσαμε και τους γράψαμε σε ένα μεγάλο χαρτί.
- Τέλος, τους υπογράψαμε με τα χρωματιστά αποτυπώματα του χεριού μας, γράψαμε το όνομα μας, και αναρτήσαμε την εργασία μας στον τοίχο της τάξης μας.

Ο/Η μαθητής/ρια καθίσταται
ικανός/ή:

- Να αντιλαμβάνεται τις μη αποδεκτές συμπεριφορές.
- Να επιλέγει την ορθή υπεράσπιση του εαυτού του/της.
- Να μπορεί να μπαίνει στη θέση του άλλου.
- Να αναγνωρίζει αξίες όπως εκείνες της φιλίας και της οικογένειας και τον ρόλο τους στη ζωή του/της.
- Να εμπιστεύεται τον εαυτό του/της.

«Ο Μεταξούλης»

Κουκλοθέατρο

Extra

- Ο Μεταξούλης είναι ένας μικρός μεταξοσκώληκας που του αρέσει να ράβει ζακέτες. Αφού γίνεται θύμα κοροϊδίας στο σχολείο του, αποφασίζει να ξεκινήσει ένα ταξίδι με τη φίλη του τη Ρούνα την πασχαλίτσα για να βρει τους γονείς του. Στο ταξίδι του συναντά καινούργιους φίλους από τους οποίους μαθαίνει πολλά. Μια παιδική παράσταση που αναφέρεται στις «δύσκολες» παιδικές συμπεριφορές, στην αξία της φιλίας και της οικογένειας αλλά και στην ανάγκη του να ακούμε τη φωνή και τα ταλέντα που έχουμε μέσα μας.

Συνοψίζοντας,

ο/η μαθητής/ρια καθίσταται
 ικανός/ή:

- Να συνεργάζεται, να δουλεύει & να σκέφτεται ομαδικά, να επικοινωνεί τις ιδέες του με σεβασμό στη γνώμη των υπολοίπων συνομηθτών.
- Να αποκτήσει θετική αυτοεικόνα, να βελτιώσει την αυτοαντίληψή του & τις σχέσεις του με τους/τις συμμαθητές/ριες του.
- Να κατανοήσει τη δυναμική της ομάδας στην επίτευξη ενός στόχου και πως η δύναμή του/της μεγαλώνει όταν πολλοί ενώνουν τις δυνάμεις τους.
- Να ακολουθεί οδηγίες για την ολοκλήρωση μιας δράσης.
- Να αναπτύσσει στάσεις σεβασμού και αποδοχής στη διαφορετικότητα των άλλων.
- Να αντιλαμβάνεται τις μη αποδεκτές συμπεριφορές.
- Να επιλέγει την ορθή υπεράσπιση του εαυτού του/της.
- Να μπορεί να μπαίνει στη θέση του άλλου.
- Να αναγνωρίζει αξίες όπως εκείνες της φιλίας και της οικογένειας και τον ρόλο τους στη ζωή του/της.
- Να εμπιστεύεται τον εαυτό του/της.
- Να προτείνει λύσεις σε κάποιο πρόβλημα.
- Να περιγράφει ορισμένα συναισθήματα ή και να τα αναγνωρίζει.
- Να κινείται με αυτοπεποίθηση και επιδεξιότητα στον χώρο.

Αξιολόγηση

Οι στόχοι που τέθηκαν στο εν λόγω πρόγραμμα επετεύχθησαν, γεγονός που διαπιστώθηκε απ' τη συμμετοχή των νηπίων στις προαναφερθείσες οργανωμένες δραστηριότητες (ατομικές, ομαδικές, κινητικές, κοκ). Οι περισσότερες δράσεις ήταν βιωματικού χαρακτήρα και τα παιδιά μέρα με την ημέρα φάνηκε να εφαρμόζουν στην πράξη στις μεταξύ τους σχέσεις όσα εμπειρεύτηκαν απ' το εργαστήριο στο σύνολό του.

- Να ακολουθεί τους κανόνες και τις οδηγίες που αφορούν στις κινητικές δραστηριότητες.
- Να καλλιεργήσει δεξιότητες παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου.
- Να νιώθει εξοικείωση με τις βασικές μορφές ψηφιακής πληροφορίας (κείμενο, εικόνα, ήχος)
- Να αναπτύσσει δεξιότητες χρήσης ποντικιού
- Να εξασκεί τη λεπτή του/της κινητικότητα

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις

Τραγούδι: «Χέρια σαν κι αυτά»

<https://youtu.be/iWUFmZxmD30?si=cIMFsbwloF6tfYzI>

Τραγούδι: «Εγώ και εσύ μαζί»

<https://youtu.be/gIULO30LZ30?si=BQ6nUfrT5GkTM27k>

Βιβλίο «Τα χέρια δεν χτυπάνε τα χέρια αγαπάνε»

<https://www.youtube.com/watch?v=ZBw1uxdZloE>

Δίκτυο Πρόληψης και Αντιμετώπισης Φαινομένων Σχολικής Βίας και Εκφοβισμού:

<https://stop-bullying.sch.gr/2>

- i. Βιβλίο «Η σκάλα της αγάπης»
Συγγραφέας: Τσορώνη – Γεωργιάδη Γιολάντα
Εκδόσεις: Σαββάλας
- ii. Βιβλίο « Το Τικ και το Τακ»
Συγγραφέας: Τσορώνη – Γεωργιάδη Γιολάντα
Εκδόσεις: Σαββάλας
- iii. Βιβλίο «Οι λέξεις δεν είναι για να πληγώνουμε»
Συγγραφέας: Ελίζαμπεθ Βερντινγκ
Εκδόσεις: Μεταίχιμο

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

	Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
Μπορώ να συνεργάζομαι, να δουλεύω, να σκέφτομαι ομαδικά και να επικοινωνώ τις ιδέες μου;				
Αναγνωρίζω τις διάφορες μορφές επιθετικής συμπεριφοράς;				
Αναγνωρίζω τις αρνητικές επιπτώσεις μιας μη αποδεκτής συμπεριφοράς;				
Μπορώ να αντιμετωπίσω ένα περιστατικό αρνητικής συμπεριφοράς; Αν ναι; Δώσε ένα παράδειγμα.				
Μπορώ να υπερασπιστώ τον εαυτό μου ή και έναν/μια φίλο/η μου;				
Μπορώ να μπω στη θέση του άλλου;				
Μπορώ να σεβαστώ το χώρο και το χρόνο του/της συμμαθητή/ριας μου;				
Κινούμαι με αυτοπεποίθηση και επιδεξιότητα στο χώρο όταν συμμετέχω σε ομαδικό κινητικό παιχνίδι;				
Αντιλαμβάνομαι το όριο του σώματός μου στο χώρο και των άλλων όταν κινούμαι παίζοντας σ' αυτόν;				
Μπορώ να χρησιμοποιήσω το ποντίκι στον Η/Υ του σχολείου; Μπορώ να αντιγράψω σωστά μια λέξη τόσο στο χαρτί, όσο και στον Η/Υ;				

Μπορώ να περιγράψω με δικά μου λόγια τον ορισμό της φιλίας;				